

[Gudrun Hasselriis.]

graves, og mange henvises til Prostitution og Kriminalitet, de forsørges som arbejdsløse, ved Fattighjælp og i Fængsler, men enhver, der har haft med dem at gøre, ved, at det behøver ikke at være saaledes. De har en ikke ubetydelig Arbejdsevne, de er ofte taknemmelige, nøjsomme, beskedne, og mange har den Evne til at være tro over lidet, som de højtbegavede Stræbere savner. Specielt det moderne, industrielle Samfund kan give disse Medborgere Arbejde, men de maa placeres rigtigt, og de maa have nogen Træning. Husk, det er faktisk kun smaa 10—12-aarige Børn, som vi lukker ud af Skolen. Vi kan ikke forsvarer at slippe dem paa det Tidspunkt. Der maa derfor sættes ekstra Foranstaltninger ind, slet ikke saa kostbare eller i større Omfang, end der bliver gjort for anden Ungdom paa tekniske Skoler, Husholdningsskoler og paa Universiteter. Mange kostbare Ophold paa Ungdomshjem og mange Interneter kunde spares og Samfundet kunde tilføres fuldt brugbar Arbejdskraft.

Blandt de svagtbegavede vil der findes nogle, som foruden den intelligensmæssige Reduktion ogsaa er legemligt ringe udviklede: ringe Muskelkraft, ringe Syn, ringe Haandlag. Deres mangelfulde Intelligens henviser dem til manuelt Arbejde, som de heller ikke kan klare. Man har undertiden det Indtryk, at Forsorgsmyndighederne ikke kan finde nogen Skuffe til disse Mennesker. Aandssvage er de ikke, ikke syge, ikke Invalider, de afvises alle Steder, de er i Forsorgslovens tomme Rum. Problemet er stort og kan ikke løses af Skolen alene. Konsulenten bør derfor ogsaa tilknyttes Arbejds- og Socialministeriet. Man tumler med Spørgsmaalet i alle Lande, i Englands Industrier og i de præcist arbejdende svenske og schweiziske Folkeskoler. Et Land vurderes ofte efter den Maade, hvorpaa det løser de Problemer, der er fælles for alle Lande. Lad os derfor gaa i Gang og gøre det nu.

Hvad jeg har udtalt om at skaffe kvalificerede Lærere til Hjælpeskolerne, kan jeg ogsaa anføre for alle andre Skoleformer. Som det ærede Medlem Fru Nordentoft nævnte, er det i Øjeblikket uhyre vanskeligt at faa Lærere, og det gælder alle Grene af Skolen. Det vil for Folkeskolen maaske hjælpe noget, at der kommer flere Seminarier, men saa længe Lønningerne ligger, som de gør, kan man ikke vente, der vil blive Tilgang til Faget. Jeg ved, at Lønningskommissionen arbejder med disse Forhold, men hvis „Ekstrabladet“s Meddelelser er rigtige,

vil Forholdene ikke blive meget bedre efter det Forslag, der vil blive stillet. Der maa en helt anden Placering til.

Det er godt og rigtigt, at Lærerne føler Kald til at undervise, men det er ikke tilstrækkeligt — de maa ogsaa have en Indtægt, der gør det muligt for dem at bevare Arbejdsglæden og Friskheden i Forholdet til Børnene. Det blev i sin Tid paastaet af Finansminister Edvard Brandes, at Glæden ved Arbejdet var saa meget større for Aandsarbejderen, saa behøvede han ikke saa stor Løn. Det er smukt og idealistisk, hvor Aandsarbejderen selv resignerer, men det er ikke noget, Samfundet kan forlange. En Arbejder — selv en Aandsarbejder — er sin Løn værd, og han har siden da bittert lært, at Aanden ikke trives, som den skulde i hans Arbejde, hvis han er overarbejdet og nervøs, bekymret for Udkommet og uden Mulighed for at følge med i sit Fag af Mangel paa Tid og Penge. De sidste 5 Aar har skabt en voksende Følelse af, at der mangler Forstaaelse for Lærernes økonomiske Misère, og et Land staar sig nu ikke ved, at en hel Stand føler sig uretfærdigt behandlet.

Jeg vil tillade mig at nævne nogle Tal til Belysning af, hvad jeg her har sagt. Jeg begynder med Gymnasieskolen. En ugift Adjunkt under 40 Aar, paa første Løntrin, faar i København 5 764 Kr., en gift Adjunkt under 40 Aar, paa første Løntrin, faar i København 6 828 Kr. En ugift Lektor over 40 Aar faar i København 8 380 Kr., en gift Lektor 9 264 Kr. Jeg skal nu nævne Folkeskolelærere i Aarhus. En ugift Vikar under 40 Aar paa første Løntrin faar 4 200 Kr., en ugift Lærer under 40 Aar paa første Løntrin ca. 5 000 Kr., en gift Lærer over 40 Aar 6 117 Kr. Lærerlønningerne varierer lidt de forskellige Steder paa Grund af de forskellige Stedtilæg.

Til Sammenligning tjener, at en almindelig Bryggeriarbejder har 115—125 Kr. om Ugen, hvad der svarer til fra 4 980 Kr. til 6 600 Kr., og en faglært Bryggeriarbejder har 6 760—6 820 Kr. I „Folkeskolen“ for 6. December 1945 skriver Lærer A. Buch, Tumbøl Skole, om Placeringen — hvis det med den højtærede Formands Tilladelse maa være mig tilladt at citere —:

„Til at passe paa de internerede i Faarhus-Lejren er antaget en Del Reserverefangselsbetjente; disse Betjente lønnes med 22 Kr. om Dagen plus Uniform og Kost, altsaa ca. 9 600 Kr. Det vil sige, at deres Begyndelsesløn ligger over en Første- eller Enelærers Slutløn, der efter den sidste Forhøjelse er paa ca. 7 800 Kr. Efter dette skulde man jo